

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 1, 2022

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1960](#) 24-12-2021

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1851](#) 10-12-2021

De Hoge Raad oordeelt dat het hof ten onrechte een belangenafweging achterwege heeft gelaten bij de beoordeling van een verzoek van de beweerde verwekker tot medewerking aan een DNA-onderzoek en zijn informatie- en omgangsregelingverzoek.

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2021:919](#) 24-09-2021

Informatie- en omgangsregelingverzoek van de beweerde verwekker. Toetsing aan artikel 8 EVRM wat betreft (intended) family life en private life aan de hand van EHRM-jurisprudentie.

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:11791](#) 23-12-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:3805](#) 23-12-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:3744](#) 16-12-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:11125](#) 02-12-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:3628](#) 02-12-2021

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2021:5112](#) 10-11-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:13732](#) 09-11-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:12246](#) 05-11-2021

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2021:13146](#) 28-10-2021

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2021:6290](#) 21-09-2021

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad oordeelt dat het hof ten onrechte een belangenafweging achterwege heeft gelaten bij de beoordeling van een verzoek van de beweerde verwekker tot medewerking aan een DNA-onderzoek en zijn informatie- en omgangsregelingverzoek.

De Hoge Raad oordeelt dat het hof ten onrechte een belangenafweging achterwege heeft gelaten bij de beoordeling van een verzoek van de beweerde verwekker tot medewerking aan een DNA-onderzoek en zijn informatie- en omgangsregelingverzoek.

Procesverloop

De conclusie (ECLI:NL:PHR:2021:919) van advocaat-generaal Langemeijer strekt tot vernietiging van de beschikking en tot verwijzing naar een ander gerechtshof.

Beoordeling cassatiemiddel

De man stelt dat uit de EHRM-jurisprudentie volgt dat bij de beoordeling van een omgangsverzoek van de biologische vader een belangenafweging moet worden gemaakt. Het hof heeft miskend dat daarmee de beslissing op het verzoek tot medewerking aan een DNA-onderzoek eveneens op een belangenafweging moet berusten.

De Hoge Raad stelt voorop dat de man niet beoogt het juridisch vaderschap van de echtgenoot aan te tasten. De beweerdelijke verwekker heeft ook geen mogelijkheid om uitsluitend zijn biologisch vaderschap te laten vaststellen. Volgens EHRM-jurisprudentie is dit niet in strijd met artikel 8 EVRM.

De verzoeken van de man zijn gericht op omgang en informatie; daarvoor dient vast te staan dat hij de biologische vader van het kind is. Hij heeft zich beroepen op de bescherming van zijn private life ex artikel 8 EVRM. De Hoge Raad overweegt dat uit het procesdossier blijkt dat de man voldoende gemotiveerd heeft gesteld dat hij de verwekker is. Hij heeft ook

aangevoerd dat hij al tijdens de zwangerschap heeft laten weten betrokken te willen zijn in het leven van het kind, maar dat de moeder dit verhindert.

De Hoge Raad merkt op dat degene die in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot het kind om omgang kan verzoeken (art. 1:377a lid 2 BW). Een omgangsverzoek van de verwekker die niet tevens ouder is, kan slechts toegewezen worden indien er bijkomende feiten en omstandigheden zijn om een nauwe persoonlijke betrekking vast te stellen. Uit EHRM-jurisprudentie volgt dat een (beweerde) verwekker die omgang en informatie wil zich kan beroepen op artikel 8 EVRM om zijn beoogde familielevens en privélevens te beschermen. Daarnaast moeten bij de beoordeling van een dergelijk verzoek de belangen van alle betrokkenen worden afgewogen om te bepalen of – aangenomen dat de verzoeker de verwekker is – omgang en het verstrekken van informatie in het belang van het kind zijn. Pas als dit het geval is, kan de vaststelling van het biologische vaderschap aan de orde komen. Het hof heeft dan ook ten onrechte het verzoek om medewerking aan een DNA-onderzoek afgewezen zonder belangenafweging en, daarop voortbouwend, tot uitgangspunt genomen dat niet vaststaat dat de man de verwekker is bij de beoordeling van zijn informatieregeling- en omgangsverzoek.

Of omgang tussen de man en het kind en het verstrekken van informatie, in het belang van het kind is, zoals de man gemotiveerd heeft gesteld, wordt bepaald door het belang van het kind om een band op te bouwen met zijn biologische vader en het risico van verstoring van het gezinsleven van het kind. Indien een informatie- en omgangsregeling niet in het belang van het kind wordt geoordeeld, is de vordering van de man tot medewerking aan een DNA-test evenmin toewijsbaar. Indien het belang van het kind hierbij wel gediend is, kan de rechter een DNA-onderzoek gelasten (art. 194-200 Rv), met name als aannemelijk is dat de man de verwekker van het kind kan zijn.

Verder merkt de Hoge Raad op dat anders dan de man heeft aangevoerd, het recht van het kind om te weten van wie het afstamt er niet toe strekt dat het verzoek van de man om medewerking aan een DNA-onderzoek te gelasten, uitsluitend wegens zeer bijzondere en zwaarwegende omstandigheden kan worden afgewezen. Weliswaar kan een verzoek van het kind tot vaststelling van het ouderschap van de verwekker (art. 1:207 BW) niet worden afgewezen op grond van een belangenafweging, maar in deze zaak heeft het kind niet een dergelijk verzoek gedaan.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en verwijst de zaak door naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch ter verdere behandeling.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1851

Zaaknummer: 21/01606

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Informatie- en omgangsregelingverzoek van de beweerde verwekker. Toetsing aan artikel 8 EVRM wat betreft (intended) family life en private life aan de hand van EHRM-jurisprudentie.

Informatie- en omgangsregelingverzoek van de beweerde verwekker. Toetsing aan artikel 8 EVRM wat betreft (intended) family life en private life aan de hand van EHRM-jurisprudentie.

Feiten en procesverloop

De verweerster (de moeder) en de verweerder zijn met elkaar gehuwd. Tijdens dat huwelijk is de minderjarige geboren. De echtgenoot van de moeder had de minderjarige al voor zijn geboorte erkend. De verzoeker meent dat hij de verwekker van het kind is. Hij heeft de rechtbank verzocht om een informatie- en omgangsregeling vast te stellen. Daar de verweerders niet willen meewerken, heeft hij de rechtbank ook verzocht hun medewerking aan een DNA-onderzoek te gelasten en een bijzondere curator te benoemen. Bij tussenbeschikking heeft de rechtbank een bijzondere curator benoemd. De bijzondere curator vindt dat een DNA-onderzoek nodig is, zodat de minderjarige zekerheid kan krijgen over zijn afstamming. De rechtbank heeft de verzoeken afgewezen. De rechtbank wijst op de uitspraak van het hof Arnhem-Leeuwarden (ECLI:NL:GHARL:2016:7165) waarin overwogen is dat in de jurisprudentie niet aanvaard is dat een mogelijke biologische vader een (persoonlijkheids)recht op bepaling van zijn biologisch vaderschap heeft. Daarbij is van belang dat de gehuwde man vermoed wordt de vader van het kind te zijn, omwille van de rechtszekerheid. Zelfs als zou komen vast te staan dat de man de verwekker van het kind is, heeft hij geen mogelijkheid om ervoor te zorgen dat hij de juridische vader van de minderjarige wordt. Het hof Arnhem-Leeuwarden heeft echter ook overwogen dat meer in rechte te respecteren belangen zijn verbonden aan de vaststelling van het juridisch vaderschap, zoals omgang. Kinderen hebben namelijk het recht om hun ouders te kennen en door hen te worden verzorgd (art. 7 en 8 IVRK, art. 8 EVRM). Ondanks het voorgaande heeft de rechtbank geoordeeld dat een DNA-onderzoek niet in het belang is van de minderjarige en

het gezin waarin hij opgroeit, omdat dit de balans binnen het gezin ernstig zal verstoren. De rechtbank heeft overwogen dat er geen grondslag is voor het bepalen van een omgangs- en informatieregeling, omdat de man niet gezien kan worden als de biologische vader en niet in een nauwe persoonlijke betrekking staat tot de minderjarige. De man is hiertegen in hoger beroep gegaan. De bijzondere curator en de Raad voor de Kinderbescherming menen dat er wel een DNA-onderzoek dient plaats te vinden vanwege het recht op afstammingskennis van het kind. Het hof heeft de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Dat Nederland geen zelfstandige procedure kent voor de vaststelling van het biologische vaderschap, vormt geen inbreuk op het EVRM wegens de beoordelingsvrijheid van de lidstaten (EHRM 29 juni 1999, 27110/95 (*Nylund/Finland*); EHRM 22 maart 2012, 23338/09 (*Kautzor/Duitsland*)). Het hof heeft overwogen dat van een belangenafweging geen sprake kan zijn en heeft het verzoek om een DNA-onderzoek te gelasten afgewezen. De verzoeken betreffende de informatie- en omgangsregeling zijn afgewezen, omdat de man geen ouder is (art. 1:377a lid 2 BW) en niet in een nauwe persoonlijke betrekking tot de minderjarige staat. De man heeft hiertegen beroep in cassatie ingesteld.

Bespreking cassatiemiddel

De advocaat-generaal (A-G) bespreekt eerst de mogelijkheden om het juridisch vaderschap te vestigen in het Nederlandse afstammingsrecht. Hij zoomt in op de voorstellen van de Staatscommissie herijking ouderschap. Daarbij benadrukt de A-G dat de Staatscommissie zich aansluit bij hetgeen in de literatuur is betoogd: de rust binnen het huwelijksgezin is een beschermenswaardig belang. Volgens de Staatscommissie zou een eventuele verwekker als derde dan ook geen aanspraak moeten kunnen maken op het juridisch vaderschap.

Hierna behandelt de A-G de regeling van het omgangsrecht. Het verzoek van de verwekker die niet juridisch ouder van het kind is om omgang te mogen hebben met het kind, wordt getoetst aan de maatstaf van de 'nauwe persoonlijke betrekking'. Die maatstaf wordt ingevuld door de rechtspraak van het EHRM over 'family life' ex artikel 8 EVRM. Een biologische vader die omgang wil ingevolge zijn recht op family life moet naast zijn biologisch vaderschap bijkomende feiten stellen. Aan de hand van een uitgebreid overzicht van de EHRM-jurisprudentie stelt de A-G dat het begrip family life steeds meer is verruimd. Van belang is dat bij uitzondering ook een 'intended family life' beschermd kan worden indien het de man niet te verwijten is dat het beoogde family life niet tot stand is gekomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om gevallen waarin de moeder contact tussen de vader en het kind verhindert. De A-G geeft aan dat uit de EHRM-jurisprudentie volgt dat de verwekker die juridisch vader wil worden en/of omgang wenst ook een beroep kan doen op artikel 8 EVRM ter bescherming van zijn 'private life'. Het private life van de beweerde vader is sowieso in het geding wanneer het gaat om het biologisch vaderschap, dat betrekking heeft op zijn persoonlijke identiteit. De

A-G wijst erop dat in de literatuur de vraag is opgeworpen of in de wet een afzonderlijke procedure zou moeten worden opengesteld indien kennis van biologisch ouderschap verzocht wordt, zonder dat dit gevolgen heeft voor het juridisch ouderschap.

De man stelt dat hij vooral contact wil met de minderjarige. Wat hem betreft kan de echtgenoot de vader van de minderjarige blijven. De bijzondere curator is ook niet van plan een afstammingsprocedure te starten als zou blijken dat de man de biologische vader van de minderjarige is.

De man stelt over de afwijzing van het verzoek om medewerking aan het DNA-onderzoek dat het hof heeft nagelaten een belangenafweging te maken. Anders dan in *Nylund/Finland* gaat het hier niet om een afzonderlijke vaststelling van het biologisch ouderschap. Zijn verzoek om een DNA-onderzoek is gekoppeld aan zijn omgangsverzoek. Indien sprake is van (intended) family life of van inmenging in zijn private life maakt hij aanspraak op zijn rechten uit artikel 8 EVRM. Alle betrokken belangen, waaronder zijn belang, dienen dan tegen elkaar te worden afgewogen. Bij die afweging dient het recht van het kind om te weten van wie het afstamt voorop te staan. De verweerders gaan hiertegen in. Een DNA-onderzoek om het biologisch vaderschap vast te stellen is net zo belastend voor het gezin als een DNA-onderzoek om het juridisch vaderschap vast te stellen.

Volgens de A-G heeft het hof gelijk dat de keuze van de wetgever om al dan niet een afzonderlijke procedure open te stellen om uitsluitend het biologisch vaderschap vast te stellen binnen de ruime beoordelingsvrijheid van de lidstaten valt. Het DNA-onderzoek is echter bedoeld om het gestelde biologisch vaderschap te bewijzen, waarna de man zijn verzoek om een omgangsregeling kan onderbouwen indien blijkt dat hij de biologische vader is. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen een DNA-onderzoek ten behoeve van een omgangsrecht en dat voor het vestigen van juridisch ouderschap. De beoordelingsvrijheid is minder ruim wanneer het gaat om het vaststellen van een omgangsregeling. De rechter kan een deskundige benoemen om een verwantschapsonderzoek uit te voeren. Voor het slagen van een dergelijk onderzoek is in casu medewerking van de verweerders nodig. Het hof had een rechtsplicht van verweerders kunnen aannemen om hun medewerking te verlenen, waarna opnieuw een afweging moet plaatsvinden van de betrokken belangen.

De man stelt over de afwijzing van het verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling dat hij voldoende feiten heeft gesteld om in aanmerking te komen voor omgang op grond van family life of private life. Zo heeft hij een jaar lang een affectieve relatie met de moeder gehad. Verder heeft hij tijdens de zwangerschap laten weten dat hij een rol in het leven van het (toekomstige) kind wil vervullen. De moeder heeft hem ook een echofoto gestuurd en bij hem informatie ingewonnen over zijn bloedgroep. Het hof had op zijn minst moeten ingaan op zijn

stellingen betreffende zijn biologisch vaderschap. Het gebrek aan betrokkenheid bij het kind kan de man niet worden toegerekend; dit ligt aan de houding van de moeder. De verweerders brengen hiertegen in dat de man geen belang heeft bij zijn klacht, omdat er geen sprake is van bijkomende omstandigheden die nodig zijn om (intended) family life aan te tonen. Daarnaast heeft het hof niet in strijd gehandeld met artikel 8 EVRM, omdat het hof de benodigde belangenafweging heeft gemaakt.

Dit verweer slaagt niet volgens de A-G. Het hof heeft geconcludeerd dat niet aan de vereisten voor een omgangsregeling is voldaan. Daarom is het niet toegekomen aan een belangenafweging ex artikel 8 lid 2 EVRM. Uit de motivering van het hof blijkt dat het onderzocht heeft of sprake is geweest van intended family life. Het is onbegrijpelijk waarom het hof het bewijs van de man onvoldoende acht. Dat de man de minderjarige nooit heeft gezien, kan hem volgens de jurisprudentie niet worden aangerekend. Indien het hof bedoelde dat de door de man gestelde feiten niet zijn komen vast te staan, is zonder nadere motivering onnavolgbaar waarom het hof de man niet heeft toegelaten tot levering van het door hem aangeboden bewijs.

Volgens de A-G is het in de rechtspraak onduidelijk wat een beweerde verwekker naast zijn biologisch vaderschap als feiten zou moeten stellen voor een omgangsverzoek op grond van private life. In de zaken EHRM 21 december 2010, 20578/07 (*Anayo/Duitsland*) en EHRM 15 september 2011, 17080/07 (*Schneider/Duitsland*) stond het biologisch vaderschap (vrijwel) vast. Als het biologisch vaderschap niet vaststaat, zal méér moeten worden aangetoond. Dit laat onverlet dat het hof onvoldoende is ingegaan op het private-life-beroep.

De man herhaalt inzake de afwijzing van het verzoek om een informatieregeling hetgeen hij hierboven heeft aangevoerd. De ouder die met het gezag is belast, is gehouden om de niet met het gezag belaste ouder informatie te geven over het kind en deze te raadplegen over te nemen beslissingen (art. 1:377b lid 1 BW). Volgens het hof is de man geen ouder. Uit HR 17 december 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC1194 volgt dat geen onderscheid gemaakt moet worden tussen een omgangsverzoek van de biologische vader en zijn verzoek tot een informatieregeling. Degene die family life heeft, heeft jegens de ouders recht op informatie. De A-G stelt dat het informatieverzoek van een (beweerde) biologische vader ook onder private life kan vallen. Al hetgeen hij hierboven heeft opgemerkt, gaat dan ook op voor de beoordeling van het verzoek om een informatieregeling.

Conclusie

De beschikking dient te worden vernietigd en de zaak moet verwezen worden naar een ander gerechtshof.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2021

ECLI: ECLI:NL:PHR:2021:919

Zaaknummer: 21/01606

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Na overlijden van de moeder is de stiefvader van minderjarige belast met de voogdij. Verzoek van (biologische) vader om met het gezag te worden belast is afgewezen omdat het belang van de minderjarige zich hiertegen verzet. Geen omgangsregeling met vader, stiefvader zal de vader schriftelijk informeren.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is in 2007 geboren uit de relatie van de vader met de moeder en is erkend door de vader. De moeder is alleen belast met het ouderlijk gezag. In 2008 gaan moeder en vader uit elkaar en vanaf dat moment heeft de vader geen contact meer met de minderjarige. Sinds 2008 heeft de moeder een relatie met de stiefvader, zij trouwen in 2010 en in 2011 wordt een halfzusje van de minderjarige geboren en vanaf 2015 draagt de minderjarige de achternaam van de stiefvader. In 2016 komt de moeder te overlijden, sindsdien wordt de minderjarige samen met haar halfzusje opgevoed door de stiefvader.

De vader heeft bij de rechtbank Limburg een verzoek gedaan om met het gezag van de minderjarige te worden belast en om een omgangsregeling vast te stellen. De rechtbank Limburg heeft dit op 1 mei 2021 afgewezen. De vader is in hoger beroep gekomen en verzoekt het hof om de beschikking van de rechtbank Limburg te vernietigen en om de vader met het ouderlijk gezag te belasten, een omgangsregeling vast te stellen en om aan de stiefvader een informatieverplichting op te leggen. Volgens de vader is de beslissing van de rechtbank onvoldoende gemotiveerd. De vader wijst op artikel 1:253g lid 3 BW en stelt dat zijn verzoek als overlevende ouder slecht kan worden afgewezen indien er gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging daarvan de belangen van het kind zouden worden verwaarloosd. Volgens de vader is dit niet gebleken omdat hij in het verleden voldoende blijkt heeft gegeven dat hij de zorg en verantwoordelijkheid over de minderjarige wil en kan dragen. De vader wenst contact met zijn dochter, volgens hem wijst de minderjarige dit af omdat zij wordt gemanipuleerd door de stiefvader en de familie van moederszijde. Vader voert aan dat het in het belang van alle betrokkenen is dat de minderjarige structureel omgang heeft met hem.

De stiefvader voert verweer en stelt dat het onwenselijk zou zijn om de vader met het gezag te

belasten. De minderjarige woont bij de stiefvader, hij heeft feitelijk alleen invulling gegeven aan het gezag sinds het overlijden van de moeder en er zijn geen zorgen over de opvoedsituatie van de minderjarige bij de stiefvader. De stiefvader stelt dat de vader een vreemde is voor de minderjarige en dat er spanningen zouden ontstaan als hij belangrijke beslissingen over haar zou kunnen nemen. Met betrekking tot de omgang benoemt de stiefvader dat er al jarenlang met behulp van hulpverlening ingezet is op de totstandkoming van contact tussen de vader en de minderjarige maar dat dit niet heeft geholpen. De minderjarige lijdt onder de huidige situatie. Volgens de stiefvader belemmert hij de minderjarige niet in het contact met vader en stimuleert hij haar hierin.

Beoordeling en motivering

Het hof oordeelt dat de rechtbank op goede gronden heeft beslist dat de voogdij bij de stiefvader dient te liggen en dat de vader niet met het gezag moet worden belast. Het hof voegt aan de afweging en waardering van de rechtbank toe dat de vader zich baseert op de wettekst van artikel 1:253g lid 3 BW die geldig was tot 1 januari 2015. Sinds 1 januari 2015 is de wettekst gewijzigd en geldt als criterium dat het verzoek van de langstlevende ouder wordt afgewezen als de rechter oordeelt dat het belang van de minderjarige zich tegen inwilliging verzet. Volgens het hof verzet het belang van de minderjarige zich tegen inwilliging van het verzoek van de vader. Het contact tussen de minderjarige en vader is sinds 2008 niet tot stand gekomen ondanks de hulpverlening, omdat contact te belastend was voor de minderjarige. Ook benadrukt het hof dat de minderjarige al bijna haar hele leven in het gezin van de stiefvader woont en dat er geen zorgen zijn over haar opvoedsituatie.

Het hof oordeelt ook dat de rechtbank op goede gronden het verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling heeft afgewezen. Hoewel het hof zich kan voorstellen dat dit pijnlijk is voor de vader, is de minderjarige op dit moment gebaat bij rust. Ook gaat het hof ervan uit dat in de toekomst op een of andere wijze contact tussen de minderjarige en de vader mogelijk zal zijn. Tot slot hebben de vader en stiefvader tijdens de mondelinge behandeling overeenstemming bereikt over de informatieregeling. Deze wordt door het hof vastgelegd in het dictum.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking en bepaalt dat de stiefvader de vader viermaal per jaar schriftelijk zal informeren over de ontwikkelingen van de minderjarige.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 23-12-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:3805

Zaaknummer: 200.294.852_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vermogensrechtelijke afwikkeling naar Marokkaans recht. Recht op vergoeding van de vrouw op basis van artikel 49 Mudawwana.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn in 1970 met elkaar gehuwd in Marokko. In oktober 2019 heeft de vrouw een verzoek tot echtscheiding ingediend en het huwelijk van partijen is op 15 juli 2021 ontbonden. In de bestreden beschikking heeft de rechtbank, uitvoerbaar bij voorraad, voor recht verklaard dat het Marokkaanse recht van toepassing is op het huwelijksvermogensregime van partijen en heeft zij het meer of anders verzochte afgewezen, waaronder de verzoeken van de vrouw met betrekking tot de vergoedingsrechten en de draagplicht van partijen voor de schulden aan de Belastingdienst.

De vrouw is in hoger beroep gekomen en verzoekt te bepalen dat de man bewijzen in het geding brengt van zijn opgebouwde vermogen en dat de man € 40.586 aan de vrouw moet betalen. De vrouw voert aan dat zij recht heeft op de helft van het door de man opgebouwde vermogen gelet op de inspanningen die zij tijdens het huwelijk heeft geleverd in de vorm van zorg voor het huishouden en de zes kinderen. De man verzoekt om afwijzing van de verzoeken van de vrouw. Volgens de man is het leveren van een bijdrage in de huishouding en de zorg van de kinderen onvoldoende om in aanmerking te komen voor een vergoeding. Hij stelt dat door de Nederlandse rechters op een verkeerde manier uitleg gegeven wordt aan artikel 49 Mudawwana.

Beoordeling en motivering

Het hof oordeelt dat de rechtbank op goede gronden heeft vastgesteld dat de Nederlandse rechter rechtsmacht toekomt ten aanzien van de vermogensrechtelijke afwikkeling en het hof gaat uit van toepassing van het Marokkaanse recht. Met betrekking tot de vermogensrechtelijke afwikkeling overweegt het hof dat er als gevolg van het huwelijk naar het toepasselijke Marokkaanse recht tussen partijen geen gemeenschappelijk vermogen is ontstaan. Op grond van artikel 49 Mudawwana is het echter mogelijk dat de ene echtgenoot jegens de andere echtgenoot aanspraak maakt op een vergoeding of een schadeloosstelling, voor door eerstgenoemde echtgenoot tijdens het huwelijk geleverde inspanningen of gedragen

lasten die hebben bijgedragen aan de vermogensvermeerdering van de andere echtgenoot in de vorm van een deel van de vermogensaanwas. Erfenissen vallen niet onder het vermogen dat wordt meegerekend. Uit het artikel volgt dat echtgenoten afspraken kunnen maken over de wijze van verdeling van het vermogen dat gedurende het huwelijk is verkregen. Indien er geen overeenstemming hierover is bereikt beslist de rechter hierover, rekening houdend met de algemene beginselen van het bewijsrecht en met inachtneming van de werkzaamheden van ieder van beide echtgenoten, alsmede rekening houdend met wat door ieder der echtgenoten is ingebracht aan inspanningen en wat door ieder van hen is gedragen aan lasten met betrekking tot de ontwikkeling van het vermogen van het gezin. Het hof stelt voorop dat allerlei vormen van inspanning van de vrouw gedurende het huwelijk een rol kunnen spelen bij de beantwoording van de vraag of, en zo ja in hoeverre, de vrouw jegens de man aanspraak kan maken op vergoeding van tijdens het huwelijk door haar geleverde inspanningen die hebben bijgedragen aan vermeerdering van het vermogen van de man. Daarbij kunnen ook werkzaamheden in de huishouding een grondslag vormen en is het niet noodzakelijk dat de vrouw een concrete financiële bijdrage heeft geleverd.

De man is van mening dat dit een onjuiste uitleg is van artikel 49 Mudawwana, omdat dit gebaseerd is op een bron uit de literatuur. Het hof volgt hierin de man niet, de uitleg is gebaseerd op een deskundigenrapport van het Internationaal Juridisch Instituut voor een zaak voor het hof in 2017. Ook heeft de man geen andersluidende uitspraken overgelegd van een rechtsprekende instantie uit Marokko over artikel 49 Mudawwana.

Bij de toepassing van artikel 49 Mudawwana is het volgende volgens het hof van belang: partijen zijn ruim vijftig jaar gehuwd geweest, er was sprake van een traditionele rolverdeling tijdens het huwelijk en de vrouw heeft jarenlang de volledige zorg voor de zes kinderen en het gehele huishouden voor haar rekening genomen. De vrouw was hier hele dagen mee bezig, bakte zelf brood, maakte ingelegde groente uit de moestuin en waste lange tijd de was met de hand. Vanwege haar intensieve huishoudelijke werkzaamheden heeft de vrouw geen inburgeringscursus kunnen volgen, nauwelijks Nederlands geleerd en ook niet buitenshuis kunnen werken. Door de enorme inzet van de vrouw, heeft zij gefaciliteerd dat de man een voltijdse functie buitenshuis kon vervullen om inkomen te verwerven. Gelet daarop komt volgens het hof voldoende vast te staan dat de vrouw een bijdrage heeft geleverd aan de vermogensaanwas van de man tijdens het huwelijk.

De man heeft wisselende verklaringen gegeven over zijn vermogen. Het hof is van oordeel dat de man de verplichting uit artikel 21 Rv niet heeft nageleefd en gaat er, gelet op de wisselende verklaringen van de man en het ontbreken van iedere onderbouwing, van uit dat het vermogen van de man is opgebouwd uit overgespaarde inkomsten gedurende het lange huwelijk van de partijen. De man heeft geen openheid van zaken gegeven over de omvang van

zijn vermogen. In hoger beroep heeft de man erkend dat hij in Marokko beschikt over een stuk grond met een woning en een bankrekening. In totaal stelt het hof vast dat de man over een vermogen van € 81.173 beschikt. Uitgangspunt bij de waardering van de bijdrage van de vrouw is dat Marokkaans recht van toepassing is, waarbij geen gemeenschappelijk vermogen ontstaat. Het hof waardeert de inbreng van de vrouw middels de huishoudelijke werkzaamheden naar redelijkheid op een derde van het vermogen van de man en de vrouw heeft dus recht op een vergoeding van de man van afgerond € 27.058.

Conclusie

Het hof vernietigt de bestreden beschikking, voor zover het betreft de afwijzing van het verzoek van de vrouw met betrekking tot de vergoedingsrechten, en veroordeelt de man tot betaling aan de vrouw van een bedrag van € 27.058 ten titel van vergoeding op grond van artikel 49 Mudawwana.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 23-12-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:11791

Zaaknummer: 200.294.626

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Gezien de overgelegde stukken is het oordeel van het hof onbegrijpelijk dat de man zou hebben nagelaten inzicht te geven in zijn vermogensopstelling.

Feiten en omstandigheden

De rechtbank Midden-Nederland heeft op 31 maart 2017 de echtscheiding tussen de partijen uitgesproken en bepaald dat de vrouw de man maandelijks € 15.081 partneralimentatie dient te betalen. De vrouw verzocht de rechtbank om de partneralimentatie per 1 januari 2019 op nihil te stellen, met veroordeling van de man om de door hem te veel ontvangen partneralimentatie vanaf 1 januari 2019 tot aan de datum van de beschikking aan de vrouw terug te betalen. De man verzocht de partneralimentatie op een hoger bedrag vast te stellen dan in de oorspronkelijke uitspraak, ingaande per 4 juli 2017. Beide verzoeken zijn afgewezen door de rechtbank. In hoger beroep heeft het hof de beschikking van de rechtbank vernietigd en de partneralimentatie met ingang van 1 januari 2019 op nihil gesteld en de man veroordeeld tot terugbetaling van de met ingang van 1 januari 2019 ontvangen partneralimentatie. Het hof oordeelde dat uit de stukken niet blijkt dat het voor de man onmogelijk is om inkomen uit arbeid te verwerven en dat hij geen ander werk kan verrichten dan het werk waarvoor hij is afgekeurd. De man heeft daarnaast onvoldoende inzicht gegeven in zijn vermogensopstelling en zijn stellingen op geen enkele manier nader met stukken onderbouwd, waardoor het hof niet kan vaststellen hoeveel inkomsten uit vermogen hij heeft dan wel kan hebben. Zo heeft hij volgens het hof nagelaten zijn (recente) aangiften en aanslagen inkomstenbelasting over te leggen en heeft hij geen afschriften of overzichten overgelegd van zijn bankrekeningen. Het hof is aldus van mening dat de man niet heeft aangetoond dat hij behoeftig is en bepaalt dat de partneralimentatie op nihil zal worden gesteld. Tevens dient hij de onverschuldigd betaalde partneralimentatie over de periode van 1 januari 2019 tot juni 2020 (€ 274.650) terug te betalen. De man stelt dat hij wel voldoende inzicht heeft gegeven in zijn vermogen en verzocht om verbetering van de beschikking. Het hof oordeelde op 11 augustus 2020 dat er geen sprake is van een kennelijke fout en wees daarmee het verzoek af.

Grief/verzoek

De man heeft tegen de beschikking en de (herstel)beschikking van het hof beroep in cassatie ingesteld. In deze samenvatting worden de relevante onderdelen van de cassatiemiddelen genoemd. In onderdeel I.2 van het eerste middel klaagt de man dat het hof in zijn beschikking van 14 juli 2020 heeft miskend dat het een wijzigingsprocedure betreft en geen oordeel heeft gegeven over de aangevoerde wijzigingsgronden – die beide betrekking hebben op de draagkracht van de vrouw. Het hof heeft, in plaats daarvan, het verzoek van de vrouw tot nihilstelling van de partneralimentatie toegewezen op de grond dat de man niet heeft aangetoond dat hij behoeftig is. Daarnaast klaagt de man in onderdeel II.3 van het eerste middel dat het oordeel van het hof onbegrijpelijk is. De man zou onvoldoende inzicht hebben gegeven in zijn vermogensopstelling en zijn stellingen op geen enkele manier nader met stukken hebben onderbouwd en nagelaten zijn (recente) aangiften en aanslagen inkomstenbelasting over te leggen. Deze overwegingen zijn onbegrijpelijk omdat de man met de door hem overgelegde producties 37 tot en met 44 nu juist wel inzicht heeft verschaft in de door het hof bedoelde gegevens. De vrouw heeft verzocht tot verwerping van het cassatiemiddel gericht tegen de beschikking van 14 juli 2020 en tot niet-ontvankelijkheid van het cassatieberoep gericht tegen de herstelbeschikking van 11 augustus 2020. De man heeft verweer gevoerd tegen het beroep op niet-ontvankelijkheid.

Beoordeling en motivering

In de beoordeling van de middelen stelt de Hoge Raad dat onderdeel I.2 van het eerste middel faalt. De Hoge Raad is van mening dat de vrouw in haar verzoekschrift heeft aangevoerd dat de man niet behoeftig is, ondersteund door verschillende argumenten. Het hof heeft dit kennelijk uitgelegd als dat de vrouw in haar wijzigingsverzoek mede ten grondslag legt een wijziging in de behoefte van de man, wat volgens de Hoge Raad niet onbegrijpelijk is. De Hoge Raad stelt dat de overige klachten van onderdeel I evenmin tot cassatie kunnen leiden en verwijst hierbij naar artikel 81 lid 1 RO.

De Hoge Raad verwijst vervolgens naar onderdeel II.3, welke ziet op de overweging van het hof dat de man onvoldoende inzicht heeft gegeven in zijn vermogensopstelling en zijn argumenten niet met nader bewijs heeft onderbouwd (r.o. 5.8 en 5.9). De advocaat-generaal (A-G) heeft met betrekking tot dit onderdeel opgemerkt dat de vaststelling van de weging van factoren voor het bepalen van de behoefte voorbehouden is aan de rechter die over de feiten oordeelt en dat deze niet in cassatie op juistheid worden onderzocht en niet aan hogere motiveringseisen zijn onderworpen. De beslissing over alimentatie dient echter wel voldoende te worden gemotiveerd, zodat voor derden het mogelijk is om de achterliggende gedachtegang te controleren en begrijpen. Uitgaande van deze motiveringsmaatstaf stelt de A-G dat de uitspraken van het hof (in r.o. 5.8 en 5.9) onvoldoende gemotiveerd zijn, lettende op de overgelegde producties door de man. De A-G is van mening dat deze klacht slaagt.

De Hoge Raad volgt de A-G en stelt dat de overwegingen van het hof onbegrijpelijk zijn, daar de man in de door hem overgelegde producties wel inzicht heeft verschaft in de gegevens die het hof wenste te zien. De Hoge Raad is van mening dat het slagen van onderdeel II.3 betekent dat de klachten in onderdeel I die betrekking hebben op het oordeel van het hof dat er geen inzicht bestaat in het vermogen van de man derhalve ook slagen. De overige klachten van onderdeel II behoeven, volgens de Hoge Raad, verder dan ook geen behandeling.

De Hoge Raad oordeelt vervolgens over het tweede middel dat gericht is tegen de herstelbeschikking van het hof. De Hoge Raad overweegt dat het verzoek van de man tot herstel ziet op een fout die niet eenvoudig hersteld kan worden en dat het verzoek daarmee terecht is afgewezen.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het gerechtshof welke bepaalde dat de partneralimentatie op nihil zou worden gesteld en verwijst het geding naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-12-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1960

Zaaknummer: 20/03278

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwikkeling van de ‘Toeslagenaffaire’ en de compensatie door de Belastingdienst (zogeheten ‘Catshuisregeling’), welke invloed hebben op de draagkracht voor de bepaling van kinderalimentatie en de verdeling van de partnergemeenschap en schulden.

Feiten en omstandigheden

De vrouw heeft op 24 maart 2020 een verzoek ingediend bij de rechtbank Den Haag voor ontbinding van het geregistreerd partnerschap en het verstrekken van nevenvoorzieningen. De man en vrouw zijn in 2014 een geregistreerd partnerschap aangegaan zonder partnerschapsvoorwaarden en hebben samen drie minderjarige kinderen. De kinderen verblijven op dit moment bij de vrouw en de man en vrouw oefenen samen het gezag uit. De rechtbank heeft op 8 juni 2020 voorlopige voorzieningen getroffen ten aanzien van het gebruik van de echtelijke woning, de verblijfplaats van de kinderen, de zorgregeling en de kinderalimentatie.

Verzoek

De vrouw verzoekt vaststelling van de verblijfplaats van de kinderen bij haar, het vaststellen van kinderalimentatie en een zorgregeling. Ze verzoekt verder het gebruik van de echtelijke woning aan haar toe te bedelen, evenals een vaststelling van de verdeling van gemeenschappelijke goederen. De man doet gelijksoortige zelfstandige verzoeken met betrekking tot de zorgregeling en verdeling van gemeenschappelijke goederen, welke inhoudelijk enigszins afwijken. De man verzoekt verder een betaling van de helft van de door de vrouw ontvangen en nog te ontvangen compensatie van de Belastingdienst uit hoofde van de ‘Toeslagenaffaire’.

Beoordeling en motivering

Ontvankelijkheid

De rechtbank bepaalt in eerste instantie de ontvankelijkheid van het verzoek, daar de ouders geen ouderschapsplan hebben overgelegd, zoals verplicht volgens artikel 815 lid 2 jo. artikel

828 Rv bij de beëindiging van een geregistreerd partnerschap. Artikel 815 lid 6 Rv stelt dat een uitzondering gemaakt kan worden waar overlegging redelijkerwijs niet mogelijk is. De vrouw verklaart dat de partijen moeilijk communiceren en geen plan hebben kunnen opstellen. De rechtbank is van mening dat het in het belang van de minderjarige kinderen is dat er afspraken worden gemaakt met betrekking tot kinderalimentatie en zorgregelingen en ontvangt het verzoek van de vrouw.

Inhoudelijke beoordeling

De rechtbank volgt de verzoeken van de vrouw met betrekking tot de verblijfplaats van de kinderen en het gebruik van de echtelijke woning.

De rechtbank stelt een zorgregeling vast voor de jongste twee minderjarigen, op grond van artikel 1:253a lid 1 en 2 BW, welke ziet op de zorg gedurende zowel vakanties als werkweken en het halen en brengen van de kinderen. Voor de oudste minderjarige, die bijna meerderjarig is, is de rechtbank van mening dat een zorgregeling niet realistisch is en gaat de rechtbank ervan uit dat de vader zelf contact onderhoudt met de minderjarige.

De rechtbank hanteert bij de vaststelling van de kinderalimentatie de geïndexeerde behoefte van de kinderen zoals overeengekomen tussen partijen en berekent de verdeling hiervan volgens het Rapport alimentatienormen. De rechtbank berekent vervolgens de draagkracht van de man en vrouw conform de draagkrachtformule. Voor de draagkrachtberekening van de man houdt de rechtbank geen rekening met nog openstaande schulden, die de man niet meer zal aflossen volgens de afwikkeling van de 'Toeslagenaffaire' door de Belastingdienst. De man stelt dat hij aanspraak maakt op zorgkorting, welke vervolgens door de rechtbank wordt verrekend volgens het Rapport alimentatienormen.

De partijen hebben geen partnerschapsvoorwaarden opgesteld, waardoor de rechtbank uitgaat van een algehele gemeenschap van goederen (art. 1:93 en 1:94 BW (tekst tot 1 januari 2018) jo. art. 1:80b BW). De partijen zullen in gelijke mate delen in de baten en lasten van de gemeenschap, waarbij de datum van indiening van het verzoekschrift (24 maart 2020) geldt als wettelijke peildatum. De rechtbank beslist over de bestanddelen inzake de auto, de inboedel, de bankrekeningen en de eenmanszaak van de vrouw en wendt zich vervolgens tot de schulden (en de daarmee samenhangende compensatie van de Belastingdienst).

Inzake de zogeheten 'Catshuisregeling' is de vrouw van mening dat de ter compensatie verkregen € 30.000 buiten de gemeenschap van goederen valt, daar deze is uitgekeerd na ontbinding van de gemeenschap en aangevraagd is door de vrouw – op wiens naam de schulden stonden. De man is van mening dat de helft van deze vergoeding aan hem toekomt, aangezien deze ziet op kindertoeslag verkregen gedurende de partnerschap. De rechtbank

stelt dat, mede op basis van informatie verkregen van de (website van de) Belastingdienst, de compensatie niet persoonsgebonden is maar wordt uitgekeerd per gezin en dat deze ziet op de kinderopvangtoeslag van partijen zoals verkregen over de geregistreerd-partnerschapsperiode. Aldus is de rechtbank van mening dat de € 30.000 binnen de partnerschapsgemeenschap valt en dat de helft toekomt aan de man.

De partijen hebben op dit moment verschillende schulden welke in de partnerschapsgemeenschap vallen. Volgens de Catshuisregeling geldt er op dit moment een moratorium voor de aflossing hiervan, waarbij de schulden mogelijk kwijtgescholden zullen worden. De rechtbank overweegt dat schulden niet in aanmerking komen voor verdeling, nu een schuld geen goed is als bedoeld in artikel 3:182 BW. Bovendien is het niet mogelijk om door verdelingshandelingen wijzigingen aan te brengen in de in artikel 1:102 BW neergelegde aansprakelijkheid van beide (ex-)geregistreerd partners jegens schuldeisers. Op basis van artikel 1:100 BW bepaalt de rechtbank dat de partijen uiteindelijk ieder de helft van de op peildatum aanwezige schulden moeten betalen, tenzij zij hierover samen andere afspraken maken. Indien één van de partijen meer bijdraagt aan de aflossing van een gezamenlijke schuld dan heeft deze volgens artikel 6:10 BW een regresrecht op de andere (ex-)geregistreerd partner. De rechtbank stelt verder dat de situatie nog niet helemaal duidelijk is, aangezien nog niet zeker is of eventuele schulden volgens de Catshuisregeling kwijtgescholden zullen worden en al betaalde bedragen zullen worden vergoed. Op dit moment is de vrouw dus niet verplicht enig bedrag aan de man te betalen, wat zal veranderen indien er na afwikkeling van de Toeslagenaffaire nog een schuld achterblijft die in de partnerschapsgemeenschap valt. De partijen zullen dergelijke schulden gelijk moeten verdelen.

Conclusie

De rechtbank spreekt de ontbinding van het geregistreerd partnerschap uit en bepaalt de voorzieningen inzake de gezamenlijke woning, de verblijfplaats van de kinderen, de kinderalimentatie en de zorgregeling, evenals de verdeling van de partnerschapsgemeenschap en de afwikkeling van schulden.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 09-11-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:13732

Zaaknummer: C/09/591204 / FA RK 20-2174

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voornaamswijziging na belangenafweging. Er waren voldoende factoren dat verzoekster hinder ondervindt van haar voornaam.

Feiten en omstandigheden

Verzoekster ervaart veel hinder van haar voornamen en wil deze wijzigen. In het verzoekschrift geeft ze aan dat haar ouders een (kennelijke) fout hebben gemaakt bij de geboorteaangifte. Tijdens de mondelinge behandeling vermeldt verzoekster dat ze is vernoemd naar haar vorig jaar overleden oma met wie zij een slechte band had en die ze ruim tien jaar niet meer heeft gezien. Verzoekster is in het verleden gepest met de voornaam. Haar ouders zijn het eens met de voornaamswijziging.

Verzoek

Verzoekster verzoekt om wijziging van haar voornamen.

Beoordeling en motivering

Gelet op artikel 1:4 lid 4 BW kan de rechter wijziging van de voornamen gelasten op verzoek van de betrokken persoon of zijn wettelijk vertegenwoordigen als er sprake is van een voldoende zwaarwichtig belang. Voornamen vallen, zo blijkt uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, onder het begrip privéleven en familieleven (art. 8 EVRM). Bij de te maken belangenafweging moet worden onderzocht of er sprake is tussen een 'fair balance' tussen de belangen van het individu en die van de staat, waarbij de staat een zekere mate van beoordelingsvrijheid heeft. Naar het oordeel van de rechtbank hebben de ouders bij de geboorteaangifte geen kennelijke fout gemaakt. Toch gelast de rechtbank de wijziging van de voornamen van verzoekster. Tijdens de mondelinge behandeling bleek de negatieve associatie van verzoekster met haar voornaam. Dit zijn objectieve factoren waaruit volgt dat verzoekster van haar voornaam hinder ondervindt. Ook al gebruikt verzoekster in het dagelijks leven feitelijk al de 'gewenste' voornaam, ze heeft duidelijk last van de confrontatie met haar voornaam bij officiële gelegenheden, zoals bijvoorbeeld tijdens de recente diploma-uitreiking. De rechtbank oordeelt dat de gronden van verzoekster en daarmee haar persoonlijk belang voldoende zwaarwichtig zijn voor de wijziging van haar voornaam. Het belang van het

rechtsverkeer bij een zo hoog mogelijke mate van naamconsistentie weegt hier naar het oordeel van de rechtbank niet tegen op. De rechtbank houdt er ook rekening mee dat de initialen ongewijzigd blijven. Volgens artikel 1:4 lid 2 BW staat er aan een toewijzing van het verzoek niets in de weg.

Conclusie

De rechtbank gelast de wijziging van de voornamen van verzoekster.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 10-11-2021

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2021:5112

Zaaknummer: C/17/180030 / FA RK 21-906

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Alimentatiezaak met verzoek tot beëindiging van de partneralimentatie ex artikel 1:160 BW vanwege samenwonen.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest van 2002 tot 2018. Ze hebben twee minderjarige kinderen. De man is onderhoudsplichtig jegens het minderjarige kind van hem en zijn partner, dat in 2018 is geboren. In de echtscheidingsbeschikking van 30 oktober 2018 is bepaald dat de man € 1.474 per maand aan levensonderhoud (partneralimentatie) betaalt. Deze bijdrage is per 1 januari 2021 geïndexeerd en belooft zich op € 1.587,30 per maand. De man wil beëindiging van deze alimentatieverplichting omdat de vrouw en de heer (hierna: betrokkene) sinds 27 januari 2018 een duurzame affectieve relatie zouden hebben. Dit blijkt uit verklaringen van de vrouw en betrokkene tijdens het voorlopig getuigenverhoor. Volgens de man is aan de eisen van artikel 1:160 BW voldaan: er is sprake van samenwoning, wederzijdse verzorging en een gemeenschappelijke huishouding. De informatie stoeit de man op de observaties van een onderzoeksbureau en op de verklaringen uit het voorlopig getuigenverhoor van betrokkene. De vrouw weerspreekt enkele stellingen van de man. Er is inderdaad sprake van een duurzame affectieve relatie, maar betrokkene en de vrouw wonen niet samen, verzorgen elkaar niet over en weer en er is evenmin sprake van een gezamenlijke huishouding. De vrouw woont na de overdracht van de echtelijke woning noodgedwongen bij haar bejaarde ouders en betaalt hen gemiddeld € 400 per maand voor kost en inwoning. De man heeft de rechtbank verzocht om de partneralimentatie met ingang van de geboortedatum van het kind, dan wel met ingang van 16 september 2020 te beëindigen of op een lager bedrag te stellen. Hij maakt bezwaar dat de rechtbank voorbij is gegaan aan zijn verzoek om de mondelinge behandeling in de alimentatiezaak (gepland op 11 maart 2021) tegelijkertijd te laten plaatsvinden met de mondelinge behandeling van het verzoek van de man voor het houden van een voorlopig getuigenverhoor in het kader van beëindiging van zijn alimentatieverplichting (gepland op 15 maart 2021). De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 22 september.

Grieven

De grieven van de man zien op het feit dat de rechtbank voorbij is gegaan aan het bewijsaanbod van de man dat de vrouw samenwoont als ware zij gehuwd in de zin van 1:160 BW| voorts zien de grieven op de afwijzing van het verzoek tot wijziging van de partneralimentatie, in het bijzonder met betrekking tot de overwegingen van de rechtbank over de ingangsdatum, de behoefte van de vrouw en de draagkracht van de man.

Beoordeling en motivering

Volgens artikel 1:160 BW eindigt een verplichting van een gewezen echtgenoot om uit hoofde van echtscheiding levensonderhoud te verschaffen aan de wederpartij, wanneer deze opnieuw in het huwelijk treedt, een geregistreerd partnerschap aangaat dan wel is gaan samenleven met een ander als waren zij gehuwd of als hadden zij hun partnerschap laten registreren. De man stelt dat de vrouw in de zin van dit artikel samenleeft met betrokkene. Voor een bevestigende beantwoording van de vraag of sprake is van een samenleven van de vrouw in de zin van artikel 1:160 BW gelden de volgende eisen: er moet tussen haar en betrokkene (1) een affectieve relatie van (2) duurzame aard bestaan, die meebrengt dat zij (3) elkaar wederzijds verzorgen, (4) met elkaar samenwonen en (5) een gemeenschappelijke huishouding voeren (ECLI:NL:HR:2001:ZC3603 en ECLI:NL:HR:2005:AS5961). Volgens de twee beschikkingen van de Hoge Raad moet artikel 1:160 BW restrictief worden uitgelegd omdat toepassing van artikel 1:160 BW immers voor de betrokkene leidt tot een definitief verlies van een aanspraak op levensonderhoud jegens de gewezen echtgenoot. Er mag dus niet snel worden aangenomen dat voldaan is aan de eisen van artikel 1:160 BW. Op de alimentatieplichtige rust dan ook een zware stelplicht. Anderzijds is het voor degene die geconfronteerd wordt met bepaalde uiterlijke verschijnselen die op de mogelijke toepassing van artikel 1:160 BW zouden kunnen duiden, vrijwel ondoenlijk om alle in de vaste jurisprudentie aangegeven vereisten volledig en precies te kunnen bewijzen. Op de alimentatiegerechtigde blijft dan ook de plicht rusten om hetgeen door de alimentatieplichtige wordt gesteld in voldoende mate te betwisten. Daar kan een rol bij spelen dat de alimentatiegerechtigde beter in staat is inzicht te verschaffen in zijn of haar financiële omstandigheden dan dat de alimentatieplichtige dat kan. Het hof oordeelt dat de duurzame affectieve relatie van de vrouw en betrokkene vaststaat. Voorts is de man geslaagd in het leveren van voldoende bewijs dat er sprake is van een samenleven als waren zij gehuwd in de zin van artikel 1:160 BW. De vrouw wordt toegelaten tot het leveren van tegenbewijs wat betreft de samenleving, wederzijdse verzorging en de gemeenschappelijke huishouding.

Conclusie

De duurzame affectieve relatie van de vrouw en betrokkene staat vast. De man heeft voor het overige voorshands voldoende bewezen dat er sprake is van een situatie waarin de vrouw met

betrokkene samenleeft als waren zij gehuwd in de zin van artikel 1:160 BW. Het hof laat de vrouw toe tot het leveren van tegenbewijs. Daarover moet de vrouw het hof uiterlijk op 18 december 2021 op de hoogte hebben gesteld. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 02-12-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:3628

Zaaknummer: 200.296.544_01 en 200.296.544_02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek tot adoptie van een meerderjarige.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker is de stiefvader van een meerderjarig kind (Y). Y is in 1994 geboren en door zijn vader erkend. De vader verliet het kind toen Y drie maanden oud was. In 1998 kregen de stiefvader en de moeder een relatie. Sinds 1999 voeren zij een gezamenlijke huishouding. Y en de stiefvader hebben van meet af aan een hechte band gehad. Y kan altijd op zijn stiefvader rekenen, ook nu hij meerderjarig is. De stiefvader heeft er in het verleden voor gekozen de juridische band tussen Y en zijn vader niet te willen verbreken door adoptie. Hij wilde daarmee wachten tot Y zelf de gevolgen daarvan kon overzien. Y had voor het laatst contact met zijn vader toen hij twaalf jaar was. Pas toen Y de naam van zijn vader op zijn trouwakte zag staan ging bij hem het belletje rinkelen dat de juridische situatie niet overeenkomt met de feitelijke situatie. Beiden willen graag dat alsnog een familierechtelijke betrekking tussen Y en de stiefvader tot stand komt.

De vader en de moeder hebben ingestemd met het verzoek.

Beoordeling en motivering

De rechtbank overweegt dat een verzoek tot adoptie moet voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 1:227 en 1:228 BW. Uit deze voorwaarden volgt dat adoptie primair een kinderbeschermingsmaatregel is. Y was bij de indiening van het adoptieverzoek 26 jaar oud. Dit betekent dat niet is voldaan aan de in artikel 1:228 lid 1 onder a BW gestelde voorwaarde van minderjarigheid. Die bepaling is van dwingend recht zodat (stiefouder)adoptie in dit geval in beginsel is uitgesloten.

De rechtbank gaat vervolgens na of toepassing van deze bepaling op het voorliggende geval in strijd is met artikel 8 EVRM. Het recht op adoptie als zodanig behoort niet tot een van de door het EVRM beschermde rechten, maar uit de jurisprudentie blijkt dat een weigering om adoptie toe te staan onder zeer uitzonderlijke omstandigheden wel een inbreuk kan opleveren met de door artikel 8 EVRM gegarandeerde rechten. In dat geval moet sprake zijn van zeer bijzondere omstandigheden die een terzijdestelling van voormelde dwingendrechtelijke (nationale)

bepaling rechtvaardigen. Het enkele feit dat adoptie niet mogelijk is, kan in beginsel niet worden aangemerkt als een ongeoorloofde inbreuk op het recht op *family life*.

In dit geval is geen sprake van zo'n zeer uitzonderlijke situatie. Vast staat dat er al lange tijd sprake is van een feitelijk gezinsverband tussen verzoeker en Y. Het is tegenwoordig niet uitzonderlijk dat iemand een betere band heeft met een 'sociale' ouder dan met een juridische of biologische ouder. Ook het teken van respect dat Y aan zijn stiefvader wil geven en de omstandigheid dat de adoptie verder zal bijdragen aan de identiteitsontwikkeling van Y, wat daar verder ook van zij, maakt niet dat sprake is van een zeer bijzondere omstandigheid op grond waarvan kan worden geconcludeerd tot een ongeoorloofde inbreuk op het door artikel 8 EVRM beschermde gezins- en familieleven. Y had en heeft immers gezinsleven met zijn stiefvader. Dat dit niet juridisch wordt vertaald in een adoptie levert geen schending op van dat gezinsleven.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 28-10-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:13146

Zaaknummer: C/09/600109 / FA RK 20-6812

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Herstelbeschikking. Geboortegegevens al bij eerdere beschikking vastgesteld. Geboortedatum gewijzigd.

Feiten en omstandigheden

Verzoekster is in 1984 geboren in Somalië en in 1994 naar Nederland gekomen in het kader van gezinshereniging. Zij beschikte bij binnenkomst niet over een Somalische geboorteakte. Van haar kan niet worden verlangd dat zij terugkeert naar Somalië om te proberen die akte te krijgen, aangezien daar nooit een akte is opgemaakt. Verzoekster woont thans in Groot-Brittannië.

Beoordeling en motivering

Op 15 januari 2020 is een beschikking gegeven waarbij de geboortegegevens van verzoekster zijn vastgesteld. De ambtenaar van de burgerlijke stand van Den Haag bleek nadien dat de geboortegegevens van verzoekster al eerder zijn vastgesteld door de rechtbank bij uitspraak van 21 januari 2013. Omdat er al een akte van inschrijving bestaat is het niet mogelijk een nieuwe geboorteakte in de Haagse registers op te nemen.

Vast staat dat ten tijde van het wijzen van de beschikking van 15 januari 2020 partijen en daarmee ook de rechtbank er abusievelijk van uit zijn gegaan dat er nog geen geboortegegevens van verzoekster waren vastgesteld. Daarmee bevat die beschikking een kennelijke, nu ook voor partijen kenbare en voor eenvoudig herstel vatbare fout en dient die beschikking op grond van artikel 31 Rv te worden verbeterd. Aan het bezwaar van verzoekster tegen herstel van de beschikking gaat de rechtbank daarom voorbij.

De rechtbank begrijpt het verweer van verzoekster aldus dat zij meent dat de beschikking van deze rechtbank van 2 mei 2013 naar aanleiding waarvan de akte is opgemaakt, gewijzigd dient te worden omdat daarin de geboortedatum onjuist is. Op dit moment staat als geboortedatum van verzoekster 00-00-1984 geregistreerd. Zij ondervindt daarvan veel hinder in met name Arabische landen en bij Nederlandse overheidsinstellingen. Het is reden tot extra ondervragingen en officiële instanties en luchthavens kunnen deze geboortedatum vaak niet verwerken. In Groot-Brittannië staat verzoekster geregistreerd met een andere datum in 1984.

De rechtbank overweegt dat de openbare orde zich in beginsel verzet tegen opname van onzekere c.q. onjuiste gegevens in de registers van de burgerlijke stand en dat onjuiste geboortedata niet vervangen zouden moeten worden door geboortedata waarvan de juistheid ook twijfelachtig is. Gelet op het ondergeschikte belang van de openbare orde ten opzichte van het belang van verzoekster op dit punt, zal de rechtbank op grond van artikel 1:25d BW en conform vaste jurisprudentie toch overgaan tot het vaststellen van een geboortedag en -maand. De gebruikelijke data van 00-00-1984 of 01-07-1984 zijn in dit geval niet zekerder dan de gevraagde datum. Bovendien heeft de moeder van verzoekster deze datum bij haar eerste gehoor bij de IND opgegeven en beschikt verzoekster over Britse documenten waarop deze datum staat geregistreerd.

Conclusie

De rechtbank stelt de verzochte geboortedatum vast en wijzigt in zoverre de eerdere beschikking van de rechtbank uit 2013. Voor het overige wordt de beschikking van 15 januari 2020 gehandhaafd.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 05-11-2021

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2021:12246

Zaaknummer: C/09/581964 / FA RK 19-7598

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof wijst verzoek ondertoezichtstelling van moeder in hoger beroep alsnog toe. Minderjarige wordt ernstig in haar ontwikkeling bedreigd. Vader heeft onvoldoende stilgestaan bij de gevolgen van de verhuizing voor het contact met de moeder.

Feiten en omstandigheden

De vader en moeder hebben tijdens hun inmiddels verbroken relatie een kind gekregen, geboren in 2008 te België. De vader heeft het kind erkend en de ouders oefenen gezamenlijk het ouderlijk gezag uit over het kind. De minderjarige heeft haar hoofdverblijfplaats formeel bij de moeder, maar verblijft sinds februari 2021 feitelijk bij de vader. De vader is van plan om naar Hongarije te verhuizen, waarvoor hij (in een andere procedure) een verzoek bij de rechtbank tot vervangende toestemming voor verhuizing heeft ingediend. Naar aanleiding van dit verzoek is door de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) een spoedonderzoek gestart. De bevindingen van dat onderzoek worden op 21 december 2021 besproken. De ouders hebben beiden de Nederlandse nationaliteit. De rechtbank heeft het verzoek van de moeder om het kind gedurende één jaar onder toezicht te stellen, afgewezen.

Verzoek, beoordeling en motivering

De moeder verzoekt het hof de beschikking van de rechtbank te vernietigen en alsnog een ondertoezichtstelling uit te spreken. Volgens de moeder geeft de vader geen uitvoering aan de regeling over de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken. De rechtbank heeft daarnaast onterecht het verzoek tot ondertoezichtstelling afgewezen omdat de rechtbank zelf een verzoek aan de raad heeft gedaan tot onderzoek naar de regeling over de verdeling van de zorg- en opvoedingstaken, dat indien nodig uitgebreid kan worden naar een beschermingsonderzoek. Dit onderzoek duurt echter te lang en de zorgen over het kind zijn te groot om de uitkomst daarvan af te wachten, aldus de moeder. De moeder wordt volledig verstoten uit het leven van het kind en heeft geen contact meer met haar. Tot februari 2021 liep het co-ouderschap wel goed. De moeder maakt zich zorgen over de omgangsproblematiek, de ontwikkeling van het kind op school en de opvoeding bij de vader thuis. Er zijn meerdere meldingen gedaan door andere personen en instanties bij Veilig Thuis

waaraan de raad volgens de moeder geen vervolg heeft gegeven. De moeder heeft hulpverlening nodig om te communiceren met de vader en afspraken te maken over contact met het kind. De verhuizing van de vader naar Hongarije mag volgens de moeder niet aan het uitspreken van de ondertoezichtstelling in de weg staan.

De vader is het niet eens met de moeder. Hij weerspreekt dat het onderzoek door de raad te lang op zich laat wachten en voert aan dat de enige zorg over het kind gaat over het contact met de moeder. Het gaat juist goed met het kind op school en bij de vader thuis. De vader heeft het kind altijd gestimuleerd om naar haar moeder te gaan, maar vindt dat het hem niet te verwijten is als dat niet gebeurt. Hulpverlening voor herstel van het contact tussen moeder en kind is wel nodig, maar een ondertoezichtstelling niet. De moeder neemt zelf nooit contact op met het kind, aldus de vader. De vader verzoekt verder de beslissing in de zaak aan te houden tot een beslissing door de rechtbank is gemaakt op het verzoek van de vader om vervangende toestemming voor de verhuizing. Het kind heeft in deze procedure aangegeven graag met de vader naar Hongarije te verhuizen. De vader heeft aangegeven alsnog te verhuizen als de vervangende toestemming niet wordt gegeven.

Hoewel het spoedonderzoek nog niet is afgerond, concludeert de raad dat op grond van hetgeen is besproken tijdens de mondelinge behandeling het kind ernstig in haar ontwikkeling wordt bedreigd. Beide ouders weten niet welke impact hun houding op het kind heeft en zij zit klem tussen haar ouders. De raad vindt dat de ondertoezichtstelling moet worden uitgesproken, maar bij de praktische uitvoering daarvan kunnen problemen ontstaan als de vader naar Hongarije verhuist. Daarom wordt spoedhulpverlening, waarvoor voorlopige ondertoezichtstelling moet worden uitgesproken, het meest passend geacht. Het contact met de moeder moet met spoed worden hersteld.

Het hof beoordeelt eerst of de Nederlandse rechter rechtsmacht heeft. Het kind heeft haar feitelijke verblijfplaats in België. De gewone verblijfplaats op het moment van het indienen van het verzoek van de moeder bij de rechtbank was officieel bij de moeder in Nederland. Het kind staat namelijk nog steeds bij de moeder ingeschreven, bezoekt de middelbare school in Nederland en haar sociale leven speelt zich in belangrijke mate in Nederland af. Aan de rechter komt daarom rechtsmacht toe op grond van artikel 8 Verordening Brussel II-bis. Op grond van het Haags Kinderbeschermingsverdrag is het Nederlandse recht van toepassing.

Vervolgens oordeelt het hof dat het verzoek van de moeder ontvankelijk is ex artikel 1:255 lid 2 BW. Op grond daarvan kan een ouder een verzoek om een minderjarige onder toezicht te stellen indienen indien de raad niet tot het indienen van het verzoek overgaat. De raad zag, ondanks uitdrukkelijk verzoek van de moeder, geen aanleiding om een verzoek tot ondertoezichtstelling in te dienen.

Ex artikel 1:255 lid 1 BW kan de rechter een minderjarige onder toezicht stellen van een gecertificeerde instelling wanneer die minderjarige zodanig opgroeit, dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en: a. de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefenen, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd, en; b. de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefenen binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, bedoeld in artikel 1:247 lid 2 BW, in staat zijn te dragen. Het hof is van oordeel dat voldaan is aan de wettelijke gronden voor ondertoezichtstelling. Het kind wordt ernstig in haar ontwikkeling bedreigd en vaststaat dat het kind door langdurige ernstige strijd klem zit tussen de ouders. Het staat vast dat het kind niet meer terug wil naar de moeder, hoewel een duidelijk aanwijsbare verklaring daarvoor ontbreekt. Het contact tussen het kind en de moeder is volledig verbroken sinds kort voor de zomervakantie en de vastgestelde zorgregeling wordt niet nagekomen. Verder neemt het hof in aanmerking dat het kind en de vader hebben verklaard dat de, inmiddels overleden, partner van de moeder een belangrijke reden vormde voor het kind om niet bij de moeder te willen verblijven. Daarbij oordeelt het hof dat uit de meldingen bij Veilig Thuis, het feit dat het kind niet langer wordt begeleid door de schoolmaatschappelijk werkster en de verklaringen van het kind geen vriendinnen meer te hebben en zich eenzaam te voelen, volgt dat het kind ook op andere gebieden in haar ontwikkeling wordt bedreigd.

Het hof maakt zich ernstige zorgen over de door de vader voorgenomen verhuizing naar Hongarije, omdat de vader niet heeft stilgestaan bij de gevolgen hiervan voor het kind. De vader heeft namelijk niet nagedacht over het scenario dat de rechtbank de vervangende toestemming niet verleent. De vader heeft verklaard dat het kind niet bij de moeder kan wonen, maar mogelijk bij de grootouders van vaderszijde kan worden ondergebracht. Daarbij heeft hij opgemerkt dat dit eigenlijk geen goede optie is vanwege hun leeftijd en gezondheidsproblemen. De vader heeft onvoldoende stilgestaan bij de gevolgen van de verhuizing voor het contact met de moeder. Deze omstandigheden bezien maken dat sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging van het kind. Deze ontwikkelingsbedreiging kan niet binnen het vrijwillige kader worden weggenomen en de vader heeft zich onvoldoende ingespannen om de ontwikkelingsbedreiging af te wenden. Niet is gebleken dat de vader hulpverlening heeft ingezet voor herstel van het contact met de moeder. Ook de moeder is kennelijk niet in staat, al dan niet met hulpverlening, het kind ertoe te bewegen het contact met haar weer aan te gaan en de ontwikkelingsdreiging weg te nemen. Het gedwongen kader van een ondertoezichtstelling is daarom noodzakelijk, aldus het hof.

Conclusie

De beschikking van de rechtbank wordt vernietigd en het verzoek van de moeder om het kind voor één jaar onder toezicht te stellen van een gecertificeerde instelling (GI) wordt toegewezen. De beschikking wordt uitvoerbaar bij voorraad verklaard, zodat de GI de ondertoezichtstelling in het belang van het kind meteen ten uitvoer kan leggen en noodzakelijke spoedhulpverlening kan worden ingezet.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 16-12-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:3744

Zaaknummer: 200.301.408_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Afwijking termijnen adoptie door wensmoeder op grond van artikel 8 EVRM na hoogtechnologisch draagmoederschap met Oekraïense draagmoeder na anonieme eiceldonatie.

Feiten en omstandigheden

De vader en de wensmoeder zijn met elkaar getrouwd. Zij hebben na een lange periode van ongewenste kinderloosheid en fertiliteitsbehandelingen besloten hun kinderwens met behulp van een draagmoeder in vervulling te laten gaan. Zij hebben via een kliniek in Oekraïne een draagmoeder gevonden. Middels hoogtechnologisch draagmoederschap, waarbij gebruik is gemaakt van een anonieme eiceldonor en gameten van de vader, is de draagmoeder zwanger geraakt. De draagmoeder heeft de laatste weken van de zwangerschap in Nederland doorgebracht, waar zij is bevallen van de minderjarige. De minderjarige is kort na haar geboorte bij de vader en wensmoeder gaan wonen. De draagmoeder is na een periode van herstel van de bevalling teruggekeerd naar Oekraïne. Nog altijd vindt frequent contact tussen de draagmoeder en de vader en wensmoeder plaats. De vader heeft de minderjarige voor de geboorte en met toestemming van de draagmoeder erkend. De draagmoeder beschikt over de Oekraïense nationaliteit. De vader, de wensmoeder en de minderjarige beschikken over de Nederlandse nationaliteit.

Verzoeken

De vader verzoekt hem alleen te belasten met het gezag over de minderjarige. De wensmoeder verzoekt de adoptie van de minderjarige door haar uit te spreken. De ouders verzoeken te bepalen dat zij vanaf het moment waarop de adoptie van de minderjarige door de wensmoeder in kracht van gewijsde is gegaan, gezamenlijk met het gezag over de minderjarige zijn belast.

Beoordeling en motivering

Naar het oordeel van de rechtbank is vast komen te staan dat van commercieel draagmoederschap geen sprake is geweest. Aan de draagmoeder zijn slechts daadwerkelijk gemaakte kosten, verbonden aan de zwangerschap, vergoed. De draagmoeder staat bovendien

nog altijd achter haar keuze en heeft hierover ook schriftelijk verklaard. De vader en de wensmoeder wensen de opvoedsituatie nu te formaliseren.

De rechtbank overweegt dat, nu de gewone verblijfplaats van de minderjarige in Nederland is, de Nederlandse rechter bevoegd is om te beslissen op de voorliggende verzoeken. Op grond van artikel 16 lid 1 Haags Kinderbeschermingsverdrag 1996 wordt in dit geval het ontstaan van het gezag over de minderjarige beheerst door het Nederlandse recht. Ingevolge artikel 1:253b lid 1 BW oefent de draagmoeder van rechtswege alleen het gezag uit over de minderjarige. Op grond van artikel 1:253c lid 1 BW kan de tot gezag bevoegde ouder van een kind, die nimmer het gezag gezamenlijk heeft uitgeoefend met de moeder uit wie het kind is geboren, de rechtbank verzoeken om de ouders, dan wel hem alleen, met het gezag over het kind te belasten. Gelet op de feitelijke situatie waarin de draagmoeder bewust de keuze heeft gemaakt voor het draagmoederschap ten gunste van de vader en de wensmoeder, de vader de minderjarige voor haar geboorte heeft erkend en de minderjarige sinds haar geboorte door de vader en de wensmoeder wordt verzorgd, is de rechtbank van oordeel dat het in het belang van de minderjarige is dat de vader wordt belast met het gezag over haar.

Verder overweegt de rechtbank dat op grond van 10:105 lid 1 BW op een in Nederland uit te spreken adoptie het Nederlandse recht van toepassing is. Op grond van het tweede lid van dit artikel is op de toestemming dan wel de raadpleging of de voorlichting van de ouders van het kind of van andere personen of instellingen ook het Nederlandse recht van toepassing.

De minderjarige is geboren binnen het huwelijk van de vader en de wensmoeder, zoals bedoeld in artikel 1:227 lid 2 BW. Nu de vader, uitvoerbaar bij voorraad, alleen met het gezag zal worden belast, zal de draagmoeder met ingang van de datum van deze beschikking niet langer zijn belast met het gezag over de minderjarige. Het verzoek van de wensmoeder is daarmee gelijk te stellen aan stiefouderadoptie. De minderjarige was ruim een maand oud op het moment van indiening van het onderhavige verzoek. Dit betekent dat niet is voldaan aan de vereiste verzorgingstermijn door de wensmoeder van een jaar zoals bedoeld in artikel 1:228 lid 1 onder f BW. De rechtbank is echter van oordeel dat deze termijn met name is bedoeld om in het belang van een te adopteren minderjarige de bestendigheid van de verzorging en opvoeding van die minderjarige door de adoptiefouder te toetsen. In dit geval is sprake van een bijzondere situatie waarbij de vereiste termijn geen redelijk doel dient. De vader en de wensmoeder hebben gezamenlijk besloten hun kindervens via een draagmoeder in vervulling te laten gaan. De minderjarige is biologisch gezien het kind van de vader, die haar ook voor de geboorte heeft erkend. De vader en de wensmoeder hebben samen vanaf de geboorte zorggedragen voor de verzorging en opvoeding van de minderjarige. Afwijzing van het verzoek tot adoptie, omdat niet is voldaan aan de vereiste verzorgingstermijn, zou in dit geval volgens de rechtbank in strijd zijn met artikel 8 EVRM. Het is de rechtbank voldoende gebleken dat de

minderjarige zal worden voorgelicht over haar ontstaansgeschiedenis en de adoptie, waarbij ook de draagmoeder openstaat voor de beantwoording van eventuele vragen van de minderjarige. Nu voor het overige is voldaan aan de voorwaarden van artikel 1:227 en 1:228 BW, zal de rechtbank het verzoek tot adoptie toewijzen. Nu de vader en de wensmoeder met elkaar zijn gehuwd, zijn zij vanaf het moment dat de na te melden adoptie onherroepelijk wordt, van rechtswege gezamenlijk belast met het gezag over de minderjarige.

Conclusie

De rechtbank bepaalt dat de vader, uitvoerbaar bij voorraad, alleen wordt belast met het ouderlijk gezag over de minderjarige. Daarnaast spreekt de rechtbank de adoptie door de wensmoeder van de minderjarige uit. Ook stelt de rechtbank vast dat met ingang van de datum waarop de beslissing betreffende de adoptie onherroepelijk is geworden de vader en de wensmoeder gezamenlijk belast zullen zijn met het gezag over de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2021:6290

Zaaknummer: C/02/379385 FA RK 20-6199

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof heft het bewind en mentorschap van de rechthebbende op, omdat geen noodzaak bestaat tot voortzetting daarvan. De grond voor het instellen van bewind en mentorschap (de geestelijke toestand van de rechthebbende) is niet (meer) aanwezig.

Feiten en omstandigheden

Bij beschikking van 20 februari 2019 zijn alle goederen die (zullen) toebehoren aan de rechthebbende onder bewind gesteld en is een bewindvoerder benoemd. De bewindvoerder is tevens benoemd tot mentor. De jongste zoon van de rechthebbende heeft de kantonrechter verzocht het bewind en mentorschap op te heffen, hetgeen door de kantonrechter is afgewezen. Bovendien heeft de kantonrechter de bewindvoerder ontslagen als respectievelijk bewindvoerder en mentor en in plaats daarvan een bv benoemd om die taken uit te voeren.

Grieven

De rechthebbende is met twee grieven in hoger beroep gekomen. Zij verzoekt tot opheffing van het bewind en mentorschap dan wel de eerdere bewindvoerder alsnog te benoemen tot mentor en bewindvoerder. De jongste zoon voert verweer.

Beoordeling en motivering

Het hof is van oordeel dat het bewind en mentorschap op grond van respectievelijk artikel 1:449 lid 2 BW en artikel 1:462 lid 2 BW dienen te worden opgeheven, omdat geen noodzaak bestaat tot voortzetting daarvan. Het hof overweegt dat het bewind en mentorschap zijn ingesteld vanwege de geestelijke toestand van de rechthebbende. De rechthebbende heeft destijds zelf verzocht om de instelling van het bewind en mentorschap, omdat een neuroloog in juni 2018 bij haar beginnende dementie had vastgesteld. Uit onderzoek van een andere neuroloog in maart 2021 bleek dat de rechthebbende cognitieve klachten heeft, maar geen duidelijke dementie. De rechthebbende heeft vervolgens in april 2021 een levenstestament laten opstellen door een notaris, die daar kennelijk geen belemmeringen voor zag. Namens de bv is verder nog verklaard dat met rechthebbende heldere gesprekken te voeren zijn, in tegenstelling tot mensen die lijden aan (beginnende) dementie. Ook het hof heeft

rechthebbende vragen kunnen stellen, die door haar zijn beantwoord.

Het hof acht het op grond van het voorgaande niet aannemelijk dat de rechthebbende op dit moment vanwege haar geestelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat is haar vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen (art. 1:431 lid 1 BW) dan wel dat zij op dit moment vanwege haar geestelijke toestand tijdelijk of duurzaam niet in staat is of wordt bemoeilijkt haar belangen van niet-vermogensrechtelijke aard zelf behoorlijk waar te nemen (art. 1:450 lid 1 BW). Dit betekent dat de grond voor het instellen van het bewind en het mentorschap naar het oordeel van het hof niet (meer) aanwezig is en dat het bewind en het mentorschap moeten worden opgeheven.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de kantonrechter en heft met ingang van heden het bewind en mentorschap op.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 02-12-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:11125

Zaaknummer: 200.292.984

Wetsartikelen: